

[Gade]

missions rapport om Sardar Sarovar-projekterne i Narmadafloddalen i Indien og dermed træde tilbage fra projekterne?»

Begrundelse

I juni i år fremsendte den uafhængige vurderingskommission om Sardar Sarovar-projekterne i Narmadafloddalen i Indien en rapport til Verdensbanken med den anbefaling, at Verdensbanken træder tilbage fra projekterne. Anbefalingen begrundes med, at de sociale og økologiske konsekvenser er helt utilstrækkeligt undersøgt og kan have uoverskuelige konsekvenser for flere hundrede tusinder fattige landsbybeboere. Når sagen snarligt skal behandles på et møde i Verdensbankens bestyrelse, vil det blive en prøve på, om banken vil tage konklusionerne fra FN's Miljø- og Udviklingskonference alvorligt og dermed sit forøgede ansvar som forvalter af Den Globale Miljøfond. Danmark og de øvrige nordiske lande har her en særlig mulighed for at medvirke til, at FN-konferencens beslutninger føres ud i livet, herunder at der i særlig grad tages hensyn til de oprindelige folk i de berørte områder og deres rettigheder.

Svar (14/9 92):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den uafhængige vurderingskommission under ledelse af den tidligere administrator for FN's udviklingsprogram, UNDP, Bradford Morse, blev nedsat af Verdensbankens præsident i sommeren 1991, bl.a. på de nordiske landes initiativ. Rapporten indeholder skarp kritik af Sardar Sarova-projektet, bl.a. følgende forhold:

- de befolkningsgrupper, der berøres af folkeflytningen, har ikke fået deres rettigheder tilgodeset på den måde, som det er angivet i låneaftalen;
- konsultationerne med de berørte befolkningsgrupper har været utilstrækkelige;
- der er ikke fremlagt nogen plan for håndtering af projektets miljøkonsekvenser;
- Verdensbankens egne retningslinier for projekter, der berører urbefolkninger, har ikke været fulgt.

Kommissionen går ikke så langt som til at anbefale, at projektet indstilles, eller at Verdensbanken trækker sig ud af projektet, men konkluderer, at det fornuftigste, banken kan

gøre, er at træde tilbage og vurdere projektet på ny.

Det er de nordiske landes fælles opfattelse, at rapportens vurderinger er velbegrundede, og at de påviste fejl og mangler er graverende. Man støtter derfor kommissionens konklusion, at det er nødvendigt, at man tager sig tid til en grundig gennemgang af forudsætningerne for den resterende del af projektet. Selv om man erkender, at Verdensbankens ledelse har taget væsentlige dele af kritikken til efterretning og vist vilje til at gennemføre resten af projektet forsvarligt, er man ikke overbevist om, at de hidtil foreslåede skridt er tilstrækkelige til at bringe bruddet på projektforudsætningerne til ophør. Bl.a. de nordiske lande har derfor insisteret på behandling af sagen i bankens bestyrelse.

Det vil her være afgørende for de nordiske lande, at der af de indiske myndigheder fremlægges troværdige planer for folkeflytningen, som garanterer de rettigheder, der er nedlagt i låneaftalen mellem Verdensbanken og Indien, at der gennemføres konsultationer med de berørte befolkningsgrupper, at der foretages en omfattende indsamling af miljødata og en grundig analyse af projektets miljøkonsekvenser og fastlægges en deraf følgende detaljeret arbejdsplan for håndteringen af disse, samt at samarbejdet mellem Verdensbanken og de indiske myndigheder effektiviseres, herunder at de indiske myndigheders eget ansvar klart må fremgå.

Den nordiske repræsentation i Verdensbanken er instrueret om aktivt at arbejde for disse synspunkter, både inden for bestyrelsen og over for bankens ledelse.

Der vil inden bestyrelsens behandling af sagen i oktober 1992 formentlig fremkomme yderligere oplysninger, dels fra banken, dels fra indisk side, ligesom sagen må forventes at blive genstand for omfattende konsultationer. Den endelige danske/nordiske holdning vil derfor først kunne fastlægges umiddelbart før bestyrelsens formelle behandling af sagen, men vil under alle omstændigheder have som ledetråd, at vi vil støtte den løsning på sagen, som efter vores opfattelse bedst tilgodeser hensynet til de forskellige berørte befolkningsgrupper og miljøet.

Spm. nr. S 1137

Til trafikministeren (9/9 92) af: